

L y h y N e u w o

E u i n g a

Mutuari tuldaman pitä.

Suomexi fäättö Ewangeliumillisen Seuran
Kirjoituxista N:o 32.

HENR. RENQVISTILDÄ.

Wiipurissa 1819,

Prändätty A. Cederwallerin tykönä.

Imprimatur.

Borgå den 21 Maji 1817.

Ad mandatum,

P. G. BONSDORFF,

Capituli Borg. Not.

Jos meillä ei olisi Jumalan Sana, niin emme viheliäiset ihmiset tietäisi, mitä meidän pitäis tekemän, tullaksemme autuaksi. Sentähden on se ääretön Armo, että Jumala meille Hänen Sanansa andanut on. Se osotta meille oikean tien ijankaikkiseen Autuuteen. Me tahdomme pysyä kiini tässä Jumalan Sanassa, joka on kallimbi ja parempi, kuin koko maailma kaikkein hänen tavarainsa kanssa, ja käydä sitä tietä, joka meille siinä osotetaan. Jokainen tie, kuin tästä poikkeee, on väärä ja petollinen. Näitä vääriä teitä on tänä aikana sängen monda. Mutta niistä emme ensingän huoli, vaan pidämme sen pää-asiana ja murhenäytöna, kuinga me mahdaisim pelasta meidän kuolemattomat sielumme.

Jumalan Sana osotta meitä yhden Miehen tykö, josa koko asia seisoo, että autuaksi tulla. Tätä miestä tahdotan tänä aikana syöstä alas Hänen istuimeldansa, ettei Hänellä pidä suurta arvio, eikä paljon sanomista olemas; ihmisiä tahdotan wakutta, ettei he juuri kowin Händä tarwike. Tämä Mies tahdotan mielelläns unhotukseen jättä; eikä woida karsia, että Hänestä

paljo puhutan, saarnatan, kirjoitetan eli kiitoswir-
sillä ylistetän. Ja kuitengin on tämä se ainoa Per-
sona, jonga kautta me taidamme autuaksi tulla. Tä-
mä Persona, on meidän rakas Wapahattajamme,
Jesus Christus. Hänestä on Moses aikansa pal-
jon kirjoittanut, niinkuin Jesus itse sanoo. Kaikki
asianhaarat Moseren laisa ja Wanhan Testamen-
tin Uhreisa tarwoittawat Herraa Jestausta. Koko
Wanha Testamenti on Hänestä; Psalmit Hänes-
tä puhuwat; Hänestä Prophetat todistawat. Hä-
nestä puhutan Uudessa Testamentisä joka ainoasa
bladisa, niin selkiästi ja puhtasti, että jokainen,
kuin ei ole umpi sofia, taita sen nähda.

Ihmiset owat Jumalasta langennet pois; ei
he senkallaisna, kuin he owat, taida Jumalalle
kelwata. Sillä kaikki owat he syndiset. Heillä
ei yhtän eroitusta ole, niinkuin Pawali sanoo:
Ihmisen sydämen aiwotus ja ajatus on
paha hamasta nuorudesta, ja senkallais-
na se pysykin. Ei ole yhtän, joka hy-
wää tekee, ei ainoatakan. Mutta Jumala
on pyhä; Hän ei ole Jumala, jolle juma-
latoin meno kelpa, joka paha on, ei
pysy Hänen edesänsä. Jumala on wanhurs-
kas. Hän palkitke hywän työn ja rangaise pahan.
Ihmisen on siinä suurimmasti walitettawasa tila-
sa. Hänen ymmärryrensä on pimitetty, joka ei ym-
marrä hengellisiä asioita; sofia, joka niin muodoin
surkiasti pimendesä kopperoike. Sydän on myös
juurta myöden turmeldu; sillä siitä tulee ulos
pahat ajatukset, murha, huoruus, sala-
wuoteus, warkaus, Jumalan pilkka, wäärä
wa-

wala, ja monda muuta pahutta. Ruumis on myös läpitugettu synnin myrkyldä; minusa, se on minun lihassani, ei yhtän hyvää asu. Ruumis on synnin tähden kuoleman alaiseri tullut. Meidän pitääkin ristinnaulikeman lihamme himoin ja haluin kanka; niin muodoin ei se mihingän kelpa. Sanalla sanottu: Ihmisen luondo turmeldu on, Adamin wian kaultta, Synnin myrkköy päällem periitt' on j. n. e. Se hawaitan myös pian wähäisissä lapsissa, kuinga he owat eripuraiset, pyöriwät ymbärins tiukusa ja owat pahat, ennen kuin he muilda owat pahaa oppinet. Jhe tykönamme hawaittemma alati paremman taipumuren pahaan, kuin hywään; synndiin on halu. Yxi on hekumallinen, toinen yläpiä, kolmas ahne, neljäs laiska ja huollimatoim; moni ei yhtäkän tiedä, mitä hän halaja; Jumalan tygö ei ole yhtän halua, eikä ole yhtän oikia taipumusta ja wireyttä lähestyä Händä; Kuolemata peljätän ja ei oikein tiedä, mihin kuoleman jälkeen tullan, ei ole hyvä omatundo, ei oikia rakkautta lähimäisen tygö; eikä oikein tiedä, mitä uskottaman pitää. Näin surkia ja wiheliäinen on meidän ihmisten tila.

Mutta, Jumalan kiitos, meillä on Wapah-taja joka meitä sekä taita että tahtoo autta. Hän taita pelasta ja tahto autta kaikkia niitä, kuin Hänen tygönsä tulewat. Ja hän taita kaikkia joka aika autuaxi tehdä. Hän tahtokin sanomatoman kernaasti autta. Joka Hänen tygönsä tule, sitä ei Hän heitä ulos. Rako, Jesus syndisiä otta vastaan, j. n. e.

Se ihana puhe, jonga Jumala Sanasansa tästä Wahpatajasta andanut on, ja siitä, että Hän taita kaikkea ihmisiä autta ja tahtoo autta, tosin guttakin kaikkea ihmisiä, koska he ainoastans ihe sallivat autta heitänsä, kühutan Ewangeliumixi. Tämä oppi ei ensingän ole senkaltainen, kuin meidän huono järkemme taidais käsittä; mutta sillä on ihmellinen woima ihesänsä, tosin Jumalan woima, senkautta tullan autuax, koska se ainoastans sydämeestä otetan wastan. Iääkityksestä taita sairax terweri tulla, waikka ei hän tiedä, mingätähden Iääkitys on sen ja ei toisen kaltainen, eikä tiedä, mistä se tehty on, eli kuinga se waikutta, siinä on kyllä, että hän otta sen wastan, ja siitä terweri ja paraturi tulee. Ewangeliumi ilmoittaa meille, että Jumala, se totinen jumala, ja ijankaikkinen Elämä, Jumala ylise kaikkein, sinattu ijankaikkisesti, Jumala, jonga kautta kaikki owat tehdyt, ja ilman sitä ei ole mitän tehty, joka tehty on, Jumala, joka on perustanut maan ja taiwat walmistanut, Jumala, jonga kautta kaikki owat luodut, sekä näkymäiset että näkymättömät, Jumala, ijankaikkinen Isä, kaikkein kappalden hurskas luoja, on ihmiseri Judan Neiken Marian kohdusta tullut; joka tapahui Pyhän Hengen waikutuksesta ja ei ihmisen. Siitä on jo kulunut enämman, kuin 1800 vuotta. Wuosilukua, koska Jesus synnyi, ei tosin taita wisixi tietä eli nimittä; mutta että se, Jumalan kiitos, on tapahunut, se on wisixi ja tosi. Ole kiitetty Jesu Christ! Kun miehuden otit ihmisestä, Ja synnyi t Neikestä puhtast, Ettäs päästäisit meit

tu-

tuskast. Mailman Luoja luonnon ihmiser, He tuli ihmiser, orjar. Hän tuli oi-
 tiari ihmiseri, ja oli sielun ja ruumin puolesta
 juuri niinkuin muut ihmiset, ja löyty jäsenistä
 niinkuin ihminen, kuitengin niin, ettei hänellä yh-
 tån syndiä ollut, niinkuin muilla ihmisillä; waan
 oli pyhä ja puhdas. Hän eli yli 30 vuotta hil-
 jaisudesa siihen asti, kuin Hän muutamia wuo-
 sia ennen Kuolemansa, julkisesti opetti ja saarnais,
 ja waelsi ymbäri Judan maan, tehden monda
 ihmettä ja tunnustahtea; mutta wihdoin Hänen
 wihollisildansa wiattomasti kiini otettiin, hirmui-
 simmalla tavalla raadeltin ja päälliseri kauhim-
 masti ulkopuolella sen kuuluisan Jerusalemin Kau-
 pungin mestattin, josa, koska Hän ristiin käsistä
 ja jalwoista kiini naulittin, oli paljo ihmisiä, ja
 niin muodoin annoi Hän itsestänsä weren siihen
 juosta, että Hän kuoli. Hänen näkönsä herätti
 surkuttelemisen, sillä sitä ennen olit he Hänen
 sangen häpiällisesti raadellet. He olit pilkari ja
 häpiäri Hänen päähänsä yhden kruunun pannot,
 joka orjantappuroista tehty oli; sitte he sen pää-
 le löit, niin että orjantappura-piikit Hänen päänsä
 sisälle uppoisit. Sitte tähtyi Hänen täynnä
 werta ja haawoja puun päällä rippua, ja me
 oikeudella mahdam weisata: O Pää tähtett ki-
 wuilla, Häpiäll' werell' haawoilla! O Pää
 kruunatt kruunulla! O sydämen, Al unhot
 kruunun kowutta! O Pää Jumalan kirk-
 kaull' Ennen kirkastettu; Mutt orjantappu-
 roill Nyt rikki rewitty! Siunattu ole Säl!
 He sulasta kiukusta ja pahudesta Händä kaswoille
 syljit; sidoit Hänen silmänsä, löit Händä kaswoille

Ja kysyit Häneltä, sanoden: Urwa Christe! Ku-
ka sinua ldi? ja monda muuta pilkka teit he Hä-
nelle. Sentähden me fhyistä weisamme: O Chri-
ste Wapahajamme; Sä päälles otit wai-
wamme. Kans lyötin, piestin angarast,
Ja ristin kannoit raskahast.

Hän wäsyi ja waiwui; koko yön ja päivän
oli Hänen tähtynyt ahdistusesa ja tuskasa kulut-
ta; he hosuit ja ruoskikit Händä, niin että koko
Hänen ruuminsa oli werinen; senjälken puetit he
Hänen waattensa Hänen päällensä, niin että tait-
tan ymmärtä, mingä kiwun se Hänelle tuotti.
Erinomattain oli se sanomattoman hirmuista, et-
tä Hänen monda hetkeä perätystä tähtyi käsistä
pingoitettuna rippua, kuinga kaubian kiwulloista
eikö se ollut? tämän lisäxi oli kipu nauloista kä-
sistä ja jalwoisa. Mutta Hänen Sielunsa tuska
woitti kaiken tämän; sillä Hän ymmärssi (o pai-
nawa sana!) ihensä Jumalalda Hänen Isäl-
dänsä, ylönnanneturi. Wähä ennen tätä oli
Hän jo niin murhellinen ollut, että Hän ahdi-
stuxen tähden hikoili werta ja taisteli kuoleman
kansa. Sen alla oli Hänellä myös sanomatto-
man tuskallinen jano, koska Hänelle etikkatta an-
nettin, pilkattin ja häwäistin. Wihdoin kallisti
Hän päänsä, ja annoi ylönn hengensä; mutta
sotamies keihällä pisti Hänen kylkensä, josta woosi
weri ja wesi. Sillä tavalla Jesus Christus kuoli.
Muutamat, jotka Händä rakastit, otit Hänen
rististä alas, ja panit hautaan. Tämä tapahui
Perjantai ehtona, sitte kuin Hän kello kolmen
paukoilla jälken puolen päivän kuollut oli. Sitte

makais Hän haudasa niinkuin ruumis Sunnuntai aamuun asti, koska Uringo nousi. Katso, silloin Jumala herätti Hänen; Hän tuli jälleen eläväksi; ja otti saman ruumin, kuin Hänellä ennen oli, josta merkit jälillä olit, nimittäin haavain siat käsissä, ja jalvoissa ja kyljessä. Sen jälkeen näytti Hän ikänsä muutamina viikkoina wälistä yhdelta, wälistä toiselle ja wälistä koko Seurakunnille, kuitengin ainoastans ystäwillensä, ja ei wihollisillensä. He söit Hänen kankansa, koettelit Händä ja Hänen kylkeensä pistit kätensä. Sitte, meni Hän, muutamain Hänen ystäwäinsä nähdesä, ylös Taiwaseen, ja pilwi otti Hänen pois heidän silmäinsä edestä. Siellä Hän nyt elä, ja haawain narmut eli merkit Hänellä wieläkin on. Hän on sengin jälkeen ilmestynyt; Hän on nähty ja kultu puhuvan 1 Cor. 15: 8. Ap. 2. 9: 3. Hän taitaisi wielä nytkin ilmestyä meille (kuka voi epäillä sitä?) nimittäin, jos Hän tahdois. Mutta sitä ei hän hywäksi löydä; Hän tahto, että pitä uskottaman; waikka ei nähdä; rakastaman Händä, tehtämän sitä, kuin Hän käskenyt on, ja jättämän se tekemätä, jonga Hän on kieltänyt, ja sillä muotoa Händä odotettaman. Hän on myös kerran julkisesti ja nähtävästi jälleen tulewa, (koska se tapahtuu, ei yriskän tiedä) ja silloin on Hän saman nähdinen, kuin Hän Taiwaseen mennessänsäkin oli; Hänen wihollisensa saawat Hänen haawoinensa nähdä; mutta silloin tulee Hän suurella Majestetiydellä ja kunnialla, pitämään yhteistä ja wastanseisomatoinda Duomiota kaikkein sekä eläwäin että kuolluitten ihmisten ylise.

Joka Hänen Ewangeliuminsa uskonut on; joka on tehnyt Hänen tahtonsa, kuin on se, että on Ewangeliumi uskottu, Händä rakastettu, ja Händä kohtan lapsellinen kuuliaisuus osotettu, se tulee autuaksi; mutta joka tätä ei ole tehnyt eikä uskonut, se kadotetaan. Senjälkeen tulee mailman loppu. Ensin herätetään kaikki ihmiset ennen kuin Duomio aljetan: silloin tulee autuat siihen iäisesti autuaan elämään, ja duomitut ijankaikkiseen kadotukseen.

Jumalan Sana sanoo meille, että Wapahattaja Jeesus on meidän edestämme kaikki kärsinyt; että Jumala tahtoo nyt Hänen kärsimisensä, kuolemansa ja Hänen werensä muodaturen tähden ihmisille heidän syndinsä andeksi anda; Hän raateli meidän edestäm sen wiattoman, joka synnistä ei mitään tiennyt, niinkuin syndisen, Hän otti Hänen syndiuhriksi, siki että me Hänen werisen uhrinsa tähden, Jumalan eteen wanhurskasna asetettaisiin. Vielä ei sinä kyllä, että Hän suuresta rakkaudesta meitä lunasti, niin että jokainen kuin usko Hänen päällensä ei pidä hukkuman; mutta sen lisäksi ijankaikkisen elämän saaman. Ja tämä kaikki on tapahtunut meille Jeesuksen kärsimisen ja kuoleman tähden. Eikö tämä saata meitä suurimpaan ihmettelimiseen? pitäkö meidän wai oleman? Eikö tämä ole se yri tarpellinen.

Mitä pitää sitte tehtämän, jos tästä kokiasta hywästä pitää osalliseksi tuldaman? Ja, tämän kaikkein wiheliäisten syndisten Wapahattajan tykö
pi

pitä meidän kaikesta sydämeistä kääntämän meitä
 tämme, ja ruokoileman Häntä niin paljo, kuin
 me taidamme: Ah Herra, armahda minun rau-
 kan ja viheliäisen syndisen päälle! Anna mi-
 nulle, Herra Jesu, kaikki minun syndini anderi
 Sinun weres ja kuolemas tähden; Ah älä sall
 minun hukkaa: Ah kuollos, Immanuelin, älä
 ann' oll' turhan sielullen! Tämä neuwo wihi-
 gin autta, ja tullan totisesti kuultupi, koska se
 sydämeistä tapahtuu. Jo Prophetan kautta kuuli-
 lui: Kääntäkät teitänne minun tygöni, sanoo
 Herra, niin te autuapi tuletta, kaikki mailman
 ääret; sillä minä olen Jumala, ja ei yrittän
 muu. Ja taas: Niin sanoo Herra Zebaoth,
 kääntäkät teitänne minun tygöni, sanoo Herra
 Zebaoth, niin kääntän minä iheni teidän tygön-
 ne, sanoo Herra Zebaoth. Lähestykät Jumala-
 ta, niin Hän lähestyy teitä. Tulkat kaikki Hän-
 nen tygönsä, niin Hän anda lewon teidän sie-
 luillenne. Joka aurihuuta Herran Nimeä, se
 tule autuapi. Luekat kertakin Ewangelistan
 Lukan 15:nes luku, josa on sangen ihanat wer-
 tauret; niin saatte hawaita, kuinga ahkera ja
 haluinen Jesus on ihmään raadollisia ja kadon-
 neita syndisiä, ja tekemään heitä autuapi. Astu
 rehellisesti Armon-istuiimen eteen, saadaresti siellä
 armon armosta: Jumalan Pojalda ei taida teil-
 le muuta tapahtua, kuin armo ja rakkaus. Ei-
 pä ole vielä yhtän esimerkkiä sen päälle, että
 Wapahtaja on tahtonut heittä ulos jongun, sen-
 tähden, että se kowin syndinen, kowin viheliäi-
 nen ja kowin turmeldu ollut on. Ei ole vielä
 yhtän kerta tapahtunut, että Wapahtaja olis
 sano-

sanonut: Sinä rikoit ylönn kowin ja teit sängen pahoin, niin suuria rikoria ja syndejä en minä anderi anna, jos niitä olisi wähempi, niin mitä-mä se soweis tapahtua, mutta sinun syndeis luku on ylönn suuri, ja jos ne olisit toisen laisia syndejä, niin minä taitaisin kuka tiesi autta; mutta sinun syndejäns minä en taida anderi anda; Ei suingan, Jeesus ei sano niin. Sillä Hän on sairain Parandaja; Hän on syndisten Wapahaja; Hän on hätäisten Auttaja; Hän on kodoneitten ja exyneitten lammasten uskollinen Paimen; ja niiden, jotka satanan kowisa kahleisa owat, on Hän wäkewä Pelastaja; ja jotka huokawat ja walittawat heidän turmellurensa ja syndi wiheliäisyhdensä ylige, löntäwät Hänestä suloisin wapauden ja pelasturen. Tulkat sentähden kaikkii Hänenn tygönsä, jotka työtä teette ja raskautetut oletta, Hän tahtoo teitä wirwoitta ja anda rauhan teidän sieluillenne. Jos teillä jotakin puuttu, niin walittakat sitä ainoastans Hänelle; jos te murhelliget olette tulewaisesta ajasta, niin on Hän käskennyt, että meidän pitää kaikki meidän murhemme lasteman Hänenn päällensä, sillä Hän tahto ihe meistä murhen pitää. Jos te ruumissannekin sairait oletta, jos teillä on joku waiwa, walittakat ainoastans sitä Hänelle, yletkät teidän sydämenne Hänenn tygönsä, Hän on niin monda ennen parandanut, Hän taita myös paranda teidän. Minä sanon: Hän taita, mutta jos Hän sen hywäxi näke, se on eri asia. Hän parhaitten tietä, mitä me tarwihemme, ja mitä Hän meile tekee, se wisingin meille hywäxi tulee. Koska Hän tietä, että ihmisellä on joku waiwa

waiwa, ja kuin Hän näke että se waiwa on hänelle hyödytynxi, niin ei Hän ota sitä pois, waan anda sen niin kauwan olla, mutta anda Hänelle kärkeväallisyttä, toiwon ja lewon sydämeen, ja on luvannut, laitta, niin ettei kärkevämisen pidä koskan suuremman olemman, kuin me kärkevä woimme; niin pian kuin se rupe raskari tuleman, niin Hän autta. Ja kuinga kauwan fitten se pieni hätä päälle seisoo? Parhallans kuin se on alkanut, niin se loppu, ja ennen kuin me tiedämme, on hätä pois. Silloin alka se riemullinen elämä. Jos me ymmärrämme, että me vielä syndiset olemme; sillä syndi vielä asuu meissä, ja taipumus syndiin pysyy meissä niin kauwan kuin me täällä maailmassa elämme, jos me harjoittemme pahan himon, saastaisen ajatusten, ja taipumusten ylpeyteen ja ahneuteen, wihaan ja wainoon, jos meillä puuttuu halu rukouksen, ja tunnemme meidän wiheliäisyydemme: niin mahdamme kohta kiiruhda meitämme Hänen tygönsä, walitta Hänelle meidän asiamme, Hän autta myös tästä häädästä, ja anda meille woimaa että me taidamme woitta synnin, ja emme tarwihe Händä seurata. Mitä ikänänsä eteen tulee eli puuttu meillä, joko se oli ulkonainen eli sisällinen hätä ja puutos, niin Hän autta, tosin niille kaikki kappalet parhaxi kääntyvät, jotka Händä rakastawat. Uuxi huudaminua häädästä, sanoo Hän, niin minä tahdon autta sinua, ja sinun pitää ylistämän minua.

Toxi on se etten me itse taida meitämme auttari tehdä; se ei ole meidän omassa woimassamme,

me, että kääntä ja parata meitämme; jos me vielä tuhannen kerta essemme ottaisimme ja ajattelisimme: Nyt, nyt tahdon minä hurstaxi tulla; niin ei se tule sen paremmaksi. Minä tunnen ihmisiä, jotka ovat täydellä todella ruvennet, ettei koskaan enä tehdä jotakuta ehdollista syndiä, he ovat kokonans' tahtoneet kääntä itsensä, sen ovat he kallisti wannonet, he ovat wäännet kääntänsä, ja luvannet itsensä Herralle heidän werensä kautta; mutta parin päivän perästä ovat he syndiin jällen langennet. Sillä sen alla maka tämä salaisuus kätkeytynä: joka syndiä tekee, se on synnin orja.

Jos nyt orja Westindiasa tahdois mahwasti päättä, ettei enä tästä päivästä tahtoa palwella hänen herraansa. Eikö se turha olisi; koska ruoska olis hänelle pian toista opettawa? Mutta jos nyt woimallisempi Herra tahdois sen orjan osta ja wapari tehdä, sillä wälipuhella, että hänen pidäis sitte asuman hänen tykönsä, niinkuin wapautettu ihminen, ja olemas hänen hywä ystäwänsä: ja orja kuitengin tahdois sen ylöskatsoa ja sanoa: Minä en tarwike senkaltaista Distajata, minulla on wapa tahto, ja minä en tarwikekkaan enä palwella ja niin edespäin. Eikö tämä olisi sula hulluus. Ja kaho näin totuudessa tekee suurin osa ihmisistä. He ovat synnin ja perkeleen orjina, ja alinomaa tahtowat itse autta ja wapari tehdä itsiänsä, mutta ei he taida, ja Jesusta ei tahdo he otta wastan.

Mutta kuin nyt joku murhetti ja ajatteli:

Uh

Ah minä viheliäinen ihminen! Minä tahdoisin
 sängen suurella halulla omista Herran Jesuksen
 ja otta Hänen vastaan, niinkuin minun suloi-
 ja rakkan Wapahajani; mutta minä en ymmär-
 rä, mitä minun pitää tekemän ja kuinga iksiäni
 menettämän, minä olen niin tyhmä, etten minä
 tiedä, kuinga minun pitää rukoileman, uskoman
 ja kuinga Hänen tygönsä menemän; eelli: minä
 olen niin peräti turmeldu, ettei ole yhtän hywä
 hiuskarwan pääsani, minä olen rietas ja pa-
 ha ihminen, ah, kuka tietä, jos minä woin us-
 skalda Wapahajan tygö mennä. Joka niin
 ajattele, hän mahta tietä, että ne owat hywät
 ajatukset, joita hänelle liha ja veri ei ilmoitta-
 nut ole, se on Armon työ Pyhälä Hengellä.
 Eli jos joku ajattele: Ah, se on kuitengin jo-
 tain suurta ja ylönpaldista, kuinga Herra Je-
 sus on meitä niin rakastanut, että Hän tuhans-
 dein tuskain ja kipuin alla, kuoli ristin päällä
 rakkaudesta meitä kohtan. Nämät owat juuri
 hywiä ajaturia ja senkallaisia, jotka ainoastans
 P. Hengi waukutta. Ja näitä ei kummingin
 mahdetta tukautta ja hajotta. Allän, Jesuren
 haawain tähden, yriskän seisoko Pyhä Hengeä
 vastaan! waan mahdetan huokata, niinkuin tait-
 tan; minä wielä kerran sanon: niinkuin taittan;
 ja waukka sanat ei oliskan juuri järjestyessä,
 niin että se sana kuin pitäis oleman viimeinen,
 on ensimmäinen: niin kuitengin kaho Jumala sy-
 dämmeen ja ei pidä lukua kauneista ja korioista
 sanoista. Jesuren tygö mahdetan huokata ja
 sanoa: Ah, Herra Jesu! Sinä minun Herra-
 ni ja minun Jumalani, joka olet ristin päällä
 mi-

minun edestäni kuollut, ja Sinun weres minun
 waiwaisen madon edestä wuodattanut, armahda
 minun päälleni, ja koska Sinä rakkaudesta olet
 kaikki minun syndini päälles attanut, niin anna
 ne nyt minulle kaikki tyyni anderi, ja te minua
 Sinun kuolemas tähden autuaxi. Ja kuin se
 tällä muotoa oikein sydämeestä tulee; niin se toti-
 festi kuultuxi tulee. Jumala kaikki senkaltaisen
 wihelliäisen ihmisen synnit anderi anda, ja wai-
 ka hän olis kymmenen tuhatta leiwiskää welka,
 niin tule kaikki kymmenen tuhatta leiwiskää yh-
 tä haawaa unhotetuxi ja anderi annetuxi: Jesu-
 xen Christuxen weri ja wanhursteaus on se puku
 ja autuus, jonga kansa me Jumalalle kelpam-
 me, koska me taiwaseen kuljemme. Catkismuxe-
 sa seisoo: Kusa syndein anderi andamus on,
 siellä on myös elämä ja autuus. Jumalan rau-
 ha joka kaiken järjen ja ymmärryksen ylikokay,
 warjeltkon meidän sydämemme ja mieleemme Chri-
 stuxesa Jesuxesa. Silloin tule Jesus yli kaiken
 rakkari; sydän syytyy palawasta rakkaudesta Hän-
 dä kohtan. Silloin rakastetan myös muita ih-
 misiä; mutta erinomattain niitä, jotka myös
 tundewat ja rakastawat Herra Jesusta. Mutta
 kuin kowiästi woi tapahtua, että tullan nypiäxi
 ja ruwetan luulemaan ihensä jotain olewan;
 waikka ei kuitengan mitän olla, waan täyty
 kaikki sulasta armosta saada; niin tulee se kau-
 hia turmelus, joka meisä on, alati selkiämmäxi
 ja näkywäisemmexi. Silloin ei pidä sallittaman
 itzensä epäilyheen langeta; waqn kiiruhdettaman
 sitä pikemmin suovan sen oikian Parandajan ty-
 gö, ja oikein rehelliisillä sydämillä paneman kai-
 ken

Sen wahingonsa Hänen eteen. Hänellä on kyllä Balsamia, jolla Hän meitä paranda, ja sillä muotoa pian kaswa omaoettelemus päivä päiväwäldä. Mutta jos ainoastans wähängin yläpäri tullan; niin kato se hyvä tila pian pois, ja taittan jälleen langeta niihin hirmuisimpiin syndeihin. Sentähden pitä sangen toimellisesti waellettaman, niinkuin lapsi jäään päällä käydesä, rippu Aitiansä kiini.

Ilman sitä on meillä Jumalan Sana, se mahta olla meidän johdattajana ja ojennusnuorana, jonga jälkeen me mahdam ojeta meitämmä kaikesa meidän tekemisesämme ja jättämisesämme. Ja jos jotakin eteen tulee kuin ei taita wisixi tiettä, ja ei löyttä selkiästi sitä Jumalan Sanasa ulos pannuxi, eli kummingin ottei tiedä-misä paikasa siitä astasta puhutan, eikä ole ustiasti aikaa eikä tilaisutta tuotta ikellensä hyväää Neuwoa, minä sanon: hyväää Neuwoa; sillä ennen kuin huonoa Neuwoa otetan, niin on paras ettei huolita ensingän niistä, waan huokatan sen siaan sydämellisesti: Herra opeta minua tekemään Sinun tahtos jälkeen, sillä Sinä olet minun Jumalani, Sinun hyvä Henges johdattakon minua sitä tasaiста tietä myöden! Se tule wisixingin kuultuxi, koska se sydämestä lähtenyt on, ja silloin taittan ajatella: Mitä mahdais siis se rakas Wapahtaja Jesus itse tehdä, jos Hän olis minun siasani ja niisä asian haaroisa, kuin minä nyt olen? Näin ajatella, on sangen hyödyllinen.

Jumala on uskollinen, Hän ei salli meidän harhailla eli errä; ja jos Hän sallikin meidän horjasta, niin kääntä Hän kuitengin kaiken wahingon pois; sillä Hän kaho sydämen rebellisyyttä. Ja yhtä määrää käsitystä, johon Jumalan lapset ei ole syypäät eli ehdollisesti tehneet, ei se wanhurskain Herra rangaise. Mutta pitä ahkerasti ehittää tämän ravinnot ja sielun ruoka Ewangeliumista. Petari sanoo: että meidän pitä himoiskeman, ja halajaman Ewangeliumin puhdasta riefasta, niin kuin wasta syndyneitten tusten, että me siitä kaswaisimme. Wihdoin pitä erinomattain otettaman waari siitä lapsellisesta ja salaisesta kansakäymisestä Jesuren kansa. Siinä seisoo koko asia. Pysykät Hänessä. Riippukat Hänessä kiini. Rakokat Hänen päällensä. Ujatelkat alati sen ristinnaulitun Jesuren päälle, joka kuolluista ylös nousnut on. Alkät millän muotoa unhottako Häntä. Sen päälle kaikki tyhni tule. Ujatelkam: minulla on Jumala, minulla on Wapastaja, joka minua niin rakastanut on, että Hän minun tähteni mailmaan tuli, otti orjan muodon päällensä, kärsi katkeran kipun, ja mielisuosiolla minun edestäni ristin päällä kaiken werensä wuodatti. Ei Hän ylös anna minua; waan anda minulle ijankaikkisen elämän. Päälliseksi, rukoilen minä teitä, rakat lukiat! lukekat ahkerasti Bibliata, ja sen jälkeen lukekat ja waisatkat Wirsiä, joisa on woima, pysykät siinä, niistä minä kässen teidän sydämellisesti ja tähdellä todella waarin ottamaan, niin myös sen muistettawan ja kuuluisan Jumalan miehen Doktor Lutheruren Catekismuksesta;

Sillä

Sillä tämä mies on monen tuhannen ihmisen siunausxi Ewangeliumin walkeuteen tuottanut, ja sen alla wuowanut hengensä, werensä ja tarwansa. Runnioittakat hänen muistoans senkautta, että te pidätte hänen oppinsa, joka on myös Jumalan selkiä ja puhdas oppi, ja älkät ottako päällenne uskon asioisa wierasta ijestä; älkät andako teildä Jumalan Sanaa pois otetta, älkät luopuko siitä, älkät olko horjuwaiset, älkät maatko, älkät olko unen näkiät.

Tämä on tie, käykät sitä, sa älkät tästä poiketko oikialle eikä wasemalle puolelle. Jes. 30: w. 21.

Die erste, welche ein neues Verfassungsgesetz
 in der Schweiz vorgelegt hat, ist die von
 dem Canton Bern im Jahr 1831 erlassene
 Verfassung. Diese Verfassung ist die erste,
 welche die Grundgesetze der Schweiz enthält,
 und die Grundlage für die Verfassungen der
 übrigen Cantone bildet.

Die zweite, welche ein neues Verfassungsgesetz
 in der Schweiz vorgelegt hat, ist die von
 dem Canton Zürich im Jahr 1831 erlassene
 Verfassung. Diese Verfassung ist die zweite,
 welche die Grundgesetze der Schweiz enthält,
 und die Grundlage für die Verfassungen der
 übrigen Cantone bildet.

H. Hartshorn
Lyhy

